

กลยุทธ์ในการพัฒนาครูเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะ
ที่พึงประสงค์ด้านคุณธรรม (วินัย) ของนักเรียน
โรงเรียนสว่างแดนดิน

1

Teacher Development Strategies to Enhance Moral
Desirable Characteristics (Discipline) of Sawang Daendin
School Students

Article History

Received: September 29, 2019

Revised: October 9, 2019

Accepted: November 12, 2019

ธวัช ทุมมตรี¹

Thawat Thummontre

เย็นฤดี ศรีสร้อย²

Yenrudee Srisoi

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ความต้องการที่จำเป็น และนำเสนอผลการใช้กลยุทธ์ในการพัฒนาครูเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านคุณธรรม (วินัย) ของนักเรียนโรงเรียนสว่างแดนดิน โดยมีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์ แบบสอบถามและแบบประเมินความพึงพอใจ กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูหัวหน้ากลุ่มงานบริหารวิชาการ ครูหัวหน้ากลุ่มสาระ และครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาฯ จำนวน 25 คน ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จำนวน 14 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า สภาพปัจจุบันของการพัฒนาครูเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านคุณธรรม (วินัย) ของนักเรียนโรงเรียนสว่างแดนดินโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.36 และมีความต้องการจำเป็นเฉลี่ย เท่ากับ 0.27 กลยุทธ์ในการพัฒนาครูเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนประกอบด้วย 4 กลยุทธ์หลัก ได้แก่ การเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนด้านสำนึกความเป็นพลเมือง สมรรถนะคุณธรรมและจิตสาธารณะ โดย 1) การยึดองค์กรเป็นฐาน 2) การยึดบทบาทของครูเป็นสำคัญ 3) การยึดผู้ให้การอบรมเป็นฐาน และ 4) วิธีการให้เป็นตัวแบบที่ดีและการเสริมสร้างอำนาจนักเรียน ครูมีความพึงพอใจต่อการใช้กลยุทธ์

¹ ผู้อำนวยการโรงเรียนสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร

Director of Sawang Daendin School, Sakon Nakhon

² ครู โรงเรียนสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร

Teacher of Sawang Daendin School, Sakon Nakhon

ในการพัฒนาครูเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านคุณธรรม (วินัย) ของนักเรียนโรงเรียนสว่างแดนดินในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33

คำสำคัญ: กลยุทธ์ในการพัฒนาครู, คุณธรรม (วินัย), การเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านคุณธรรม (วินัย)

Abstract

The purposes of this study were 1) to study the current states of developing teachers and the needs of developing 2) to present the results of using the strategies for developing teachers to enhance desirable characteristics of students' morality and discipline of Sawang Daen Din school. The tools of study were the assessment form of appropriateness and possibility of strategy proposal, questionnaire, and satisfactory assessment form. The sample groups were the head of school academic department, the head of all departments, 25 teachers of social studies department, the academic expert, and 14 stakeholders. Statistical analysis used to analyze the data were frequency and standard deviation.

The research findings show that the current state of developing teachers to enhance desirable characteristics of students' morality and discipline of Sawang Daen Din school was in moderate level ($\bar{x} = 3.36$) and the needs of developing was 0.27.

The strategies for developing teachers to enhance desirable characteristics of students comprised 4 main strategies namely (1) the enhancing of desirable characteristics of students in the aspect of awareness of being citizenship, moral competency, and the public mind by using 4 strategies as follow: 1) Emphasizing on the organization 2) Emphasizing on teacher's roles 3) Emphasizing on the lecturers, and

4) Emphasizing on being a good pattern and empowering students. Teachers were satisfied toward the strategies for developing teachers to enhance desirable characteristics of students' morality and discipline of Sawang Daen Din school at a high level ($\bar{x} = 4.33$).

Keywords: developing model, world class standard school administration and management model, sustainability

บทนำ

อิทธิพลของการเปลี่ยนแปลงในโลกการสื่อสารไร้พรมแดนในศตวรรษที่ 21 ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยี การผสมผสานกลมกลืนกันทางวัฒนธรรม การเรียนรู้ การเปลี่ยนแปลงในด้านความคิด ความเชื่อพฤติกรรมซึ่งกันและกัน อาจส่งผลต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของเยาวชนในอนาคต โดยสมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคณะ (2541, น.9-10) มีความเห็นว่าคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของเยาวชนในอนาคตควรเป็นคนที่มีการพัฒนาการสมวัย มีสุขภาพดี มีสมรรถภาพทางกายสมบูรณ์ มีสุขนิสัยที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อคนอื่น มีทักษะการดำเนินชีวิต และสามารถใช้เครื่องมือเทคโนโลยีสื่อสารได้อย่างคล่องแคล่ว และมีจิตสำนึกในการปรับตัวได้อย่างผสมผสาน คือสิ่งที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียนมากขึ้นคือความเป็นคนดีตามหลักพื้นฐานความดีสากล 5 ประการ คือ 1) สะอาด 2) เป็นระเบียบ 3) ความสุภาพนุ่มนวล 4) การตรงต่อเวลาและ 5) สมาธิ ความดีสากลคือ คุณลักษณะพื้นฐานที่มนุษย์ทุกคนต้องมีเพื่อพัฒนาตนเองให้มีคุณภาพและพัฒนาสังคมให้มีความเจริญงอกงามและอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2558, น.1-2) ได้กล่าวว่าปัจจุบันเด็กและเยาวชน ไทยยังมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาสังคมหลายประการดังที่ปรากฏตามสื่อและสภาพเหตุการณ์จริงที่เราพบเห็นอยู่ในสังคม ปัญหาที่น่าเป็นห่วงมาก คือ การไม่ชอบเรียนหนังสือ หนีเรียน หมกมุ่นอยู่กับสื่อที่ไม่เหมาะสมและการทะเลาะวิวาท ทั้งนี้ปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงคือ สถาบันครอบครัว และสถาบันการศึกษา ครอบครัวเป็นปัจจัยเบื้องต้นที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมและบุคลิกภาพของเด็กและเยาวชน พฤติกรรมที่เป็นปัญหามาจากการเลี้ยงดูด้วยวิธีการที่ไม่เหมาะสม เป็นเหตุให้เด็กแสดงออกในทางที่ไม่ถูกไม่ควร เรียนรู้จากการใช้ความรุนแรงจากสมาชิกในครอบครัว ขาดการอบรมบ่มนิสัย ไม่มีจุดหมายของชีวิต เมื่อเด็กเยาวชนเหล่านี้เข้าไปใช้ชีวิตในโรงเรียน ซึ่งเปรียบเสมือนบ้านหลังที่สองที่ต้องให้การอบรมบ่มนิสัยและให้การศึกษาในทางที่ถูกที่ควรเป็นบ่อเกิดของคุณงามความดี แต่ผลที่ปรากฏคือโรงเรียนยังไม่สามารถและมีความพร้อมที่จะทำหน้าที่ให้เด็กมีความพร้อมดังกล่าวได้ จารุวัจน์ สองเมือง (2559, น 1-2) มีความเชื่อว่าโลกในศตวรรษที่ 21 เป็นโจทย์สำคัญของผู้บริหารการศึกษาที่จะต้องมองเห็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างชัดเจนและการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจำเป็นต้องมีการวางแผนการบริหารจัดการที่ดี ทั้งนี้ต้องระลึกเสมอว่าเป้าหมายการศึกษาในอดีตเน้นความรู้ของผู้เรียน ต้องเปลี่ยนมาเป็นเน้นสมรรถนะของผู้เรียนที่ต้องสอดคล้องกับความเป็นจริงในปัจจุบัน ผู้วิจัยเห็นว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านคุณธรรมเป็นสิ่งที่สถานศึกษาควรให้ความสำคัญและมุ่งส่งเสริมอย่างจริงจัง

การศึกษาจึงเป็นปัจจัยหลักในการพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในชาติให้ดีขึ้น การพัฒนาความรู้ความสามารถของผู้เรียนให้เป็นผู้มีความรู้ ความคิด ทักษะและคุณธรรมเพื่อก้าวให้ทันการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคปัจจุบัน วิธีการหนึ่งที่สถานศึกษานิยมใช้เพื่อพัฒนาองค์กรให้เจริญก้าวหน้าและประสบความสำเร็จ คือ การใช้กลยุทธ์ เพราะกลยุทธ์เป็นแนวทาง หรือวิธีการทำงานที่ดีที่สุดเพื่อให้องค์กรบรรลุวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ที่กำหนดไว้ กลยุทธ์สามารถเปลี่ยนแปลงปรับปรุง วัฒนธรรมขององค์กรให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่สามารถดึงดูดให้บุคลากร

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ความต้องการในการพัฒนาครูเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านคุณธรรม (วินัย) ของนักเรียนโรงเรียนสว่างแดนดิน

เพื่อนำเสนอและศึกษาผลการใช้กลยุทธ์ในการพัฒนาครูเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านคุณธรรม (วินัย) ของนักเรียนโรงเรียนสว่างแดนดิน

แนวคิด ทฤษฎี และกรอบแนวคิด

ผู้วิจัยได้ทำการทบทวนแนวคิดทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับดังนี้ 1) แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับกลยุทธ์ 2) แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาครู 3) แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 4) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และ 5) กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

กลยุทธ์การพัฒนาครูเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านคุณธรรม (วินัย) ของนักเรียนโรงเรียนสว่างแดนดิน ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางในการดำเนินการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนาครูเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านคุณธรรม (วินัย) ของนักเรียนโรงเรียนสว่างแดนดิน

ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดกลยุทธ์ในการพัฒนาครูเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านคุณธรรมด้านคุณธรรม (วินัย) ของนักเรียนโรงเรียนสว่างแดนดิน โดยการร่างและนำเสนอกลยุทธ์ในการพัฒนาครูเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านคุณธรรมด้านคุณธรรม (วินัย) ของนักเรียนโรงเรียนสว่างแดนดิน

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้กลยุทธ์ในการพัฒนาครูเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านคุณธรรมด้านคุณธรรม (วินัย) ของนักเรียนโรงเรียนสว่างแดนดิน

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนาครูเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านคุณธรรม (วินัย) ของนักเรียนโรงเรียนสว่างแดนดิน

สภาพปัจจุบันของการพัฒนาครูเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านคุณธรรม (วินัย) ของนักเรียนโรงเรียนสว่างแดนดิน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.36$) สภาพปัจจุบันที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การพัฒนาครูโดยการยึดองค์กรเป็นฐาน ($\bar{x} = 3.38$) รองลงมา คือ การพัฒนาครูโดยการยึดปัจเจกบุคคลเป็นฐาน ($\bar{x} = 3.37$) และการพัฒนาครู โดยการยึดบทบาทของนักการศึกษาเป็นฐาน ($\bar{x} = 3.36$) ตามลำดับ สภาพปัจจุบันที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การพัฒนาครูโดยการยึดผู้ให้การอบรมเป็นฐาน ($\bar{x} = 3.33$)

ความต้องการพัฒนาครูเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านคุณธรรม (วินัย) ของนักเรียนโรงเรียนสว่างแดนดิน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.66$) สภาพที่พึงประสงค์ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การพัฒนาครูโดยการยึดบทบาทของนักการศึกษาเป็นฐาน ($\bar{x} = 4.67$) รองลงมา คือการพัฒนาครูโดยการยึดองค์กรเป็นฐาน ($\bar{x} = 4.66$) สภาพที่พึงประสงค์ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การพัฒนาครูโดยการยึดปัจเจกบุคคลเป็นฐาน และการยึดผู้ให้การอบรมเป็นฐาน ($\bar{x} = 4.65$)

ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาครูเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของนักเรียน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.27 การยึดผู้ให้การอบรมเป็นฐาน การยึดบทบาทของนักการศึกษาเป็นฐาน มีค่า ความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.28$) ส่วนการยึดปัจเจกบุคคลเป็นฐานและการยึดองค์กรเป็นฐานค่าความต้องการจำเป็นต่ำสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.27$)

2. ผลการกำหนดกลยุทธ์ในการพัฒนาครูเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านคุณธรรม (วินัย) ของนักเรียนโรงเรียนสว่างแดนดิน โดยการร่างและนำเสนอกลยุทธ์ในการพัฒนาครูเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านคุณธรรมด้านคุณธรรม (วินัย) ของนักเรียนโรงเรียนสว่างแดนดิน

กลยุทธ์การพัฒนาครูเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนประกอบด้วยกลยุทธ์หลัก มี 4 กลยุทธ์หลัก 13 กลยุทธ์รอง และ 13 วิธีดำเนินการ ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 1 การพัฒนาครูโดยการยึดองค์กรเป็นฐานในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนด้าน สำนึกความเป็นพลเมือง สมรรถนะคุณธรรมและจิตสาธารณะ ด้วยวิธีการให้ความสำคัญคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นอันดับแรกและการสร้างสัมพันธภาพ

1.1 รักษาระดับโอกาสที่จะรับการสนับสนุนจากเทคโนโลยีในการพัฒนาครูมุ่งเน้นการยึดองค์กรเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างสำนึกความเป็นพลเมือง สมรรถนะคุณธรรมและจิตสาธารณะ ด้วยวิธีการให้ความสำคัญคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นอันดับแรกและสร้างสัมพันธภาพ

1.2 ป้องกันภาวะคุกคามจากการเมืองและนโยบายของรัฐบาลและเสริมจุดแข็งในการพัฒนาครูโดยการยึดองค์กรเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนด้าน สำนึกความเป็นพลเมือง สมรรถนะคุณธรรมและจิตสาธารณะด้วยวิธีการให้ความสำคัญคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นอันดับแรกและการสร้างสัมพันธภาพ

1.3 ป้องกันภาวะคุกคามจากภาวะเศรษฐกิจและเสริมจุดแข็งในการพัฒนาครูโดยการยึดองค์กรเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนด้าน สำนึกความเป็นพลเมือง สมรรถนะคุณธรรมและจิตสาธารณะด้วยวิธีการให้ความสำคัญคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นอันดับแรกและการสร้างสัมพันธภาพ

กลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนาครูโดยการยึดบทบาทของครูเป็นสำคัญในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนด้าน สำนึกความเป็นพลเมือง สมรรถนะคุณธรรมและจิตสาธารณะ ด้วยวิธีการให้ความสำคัญคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นอันดับแรกและการสร้างสัมพันธภาพ

2.1 รักษาระดับโอกาสที่จะรับการสนับสนุนจากเทคโนโลยีในการพัฒนาครุมนุ่งเน้นการยึดบทบาทของครูเป็นสำคัญเพื่อเสริมสร้างสำนึกความเป็นพลเมือง สมรรถนะคุณธรรมและจิตสาธารณะ ด้วยวิธีการให้ความสำคัญคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นอันดับแรกและสร้างสัมพันธภาพ

2.2 ป้องกันภาวะคุกคามจากการเมืองและนโยบายของรัฐบาลและเสริมจุดแข็งในการพัฒนาครูโดยการยึดบทบาทของครูเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนด้าน สำนึกความเป็นพลเมือง สมรรถนะคุณธรรมและจิตสาธารณะด้วยวิธีการให้ความสำคัญคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นอันดับแรกและการสร้างสัมพันธภาพ

2.3 ป้องกันภาวะคุกคามจากภาวะเศรษฐกิจและเสริมจุดแข็งในการพัฒนาครูโดยการยึดบทบาทของครูเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนด้าน สำนึกความเป็นพลเมือง สมรรถนะคุณธรรมและจิตสาธารณะด้วยวิธีการให้ความสำคัญคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นอันดับแรกและการสร้างสัมพันธภาพ

กลยุทธ์ที่ 3 การพัฒนาครูโดยการยึดผู้ให้การอบรมเป็นฐานในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนด้าน สำนึกความเป็นพลเมือง สมรรถนะคุณธรรมและจิตสาธารณะด้วยวิธีการให้ความสำคัญคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นอันดับแรกและการสร้างสัมพันธภาพ

3.1 รักษาระดับโอกาสที่จะรับการสนับสนุนจากเทคโนโลยีในการพัฒนาครุมนุ่งเน้นการยึดผู้ให้การอบรมเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างสำนึกความเป็นพลเมือง สมรรถนะคุณธรรมและจิตสาธารณะ ด้วยวิธีการให้ความสำคัญคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นอันดับแรกและสร้างสัมพันธภาพ

3.2 ป้องกันภาวะคุกคามจากการเมืองและนโยบายของรัฐบาลและเสริมจุดแข็งในการพัฒนาครูโดยการยึดผู้ให้การอบรมเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนด้าน สำนึกความเป็นพลเมือง สมรรถนะคุณธรรมและจิตสาธารณะด้วยวิธีการให้ความสำคัญคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นอันดับแรกและการสร้างสัมพันธภาพ

3.3 ป้องกันภาวะคุกคามจากภาวะเศรษฐกิจและเสริมจุดแข็งในการพัฒนาครูโดยการยึดผู้ให้การอบรมเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนด้าน สำนึกความเป็นพลเมือง สมรรถนะคุณธรรมและจิตสาธารณะด้วยวิธีการให้ความสำคัญคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นอันดับแรกและการสร้างสัมพันธภาพ

กลยุทธ์ที่ 4 การพัฒนาครูโดยการยึดปัจเจกบุคคลเป็นสำคัญในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนด้าน คุณธรรมจริยธรรม ด้วยวิธีการให้เป็นตัวแบบที่ดีและการเสริมสร้างอำนาจนักเรียน

4.1 รักษาระดับของโอกาสจากการใช้เทคโนโลยีลดจุดอ่อนในการพัฒนาครุมนุ่งเน้นปัจเจกบุคคลเป็นฐานในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนด้านคุณธรรมจริยธรรมด้วยวิธีการสร้างแรงจูงใจภายในการเป็นตัวแบบที่ดีและการเสริมสร้างอำนาจนักเรียน

4.2 ป้องกันภาวะคุกคามจากการเมืองและนโยบายของรัฐบาลและเสริมจุดแข็งในการพัฒนาครูโดยการยึดปัจเจกบุคคลเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนด้าน

คุณธรรมจริยธรรมด้วยวิธีการสร้างแรงจูงใจภายในการเป็นตัวอย่างที่ดีและการเสริมสร้างอำนาจนักเรียน

4.3 ป้องกันภาวะคุกคามจากภาวะเศรษฐกิจและเสริมจุดแข็งในการพัฒนาครูโดยการยึดปัจเจกบุคคลเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนด้านคุณธรรมจริยธรรมด้วยวิธีการสร้างแรงจูงใจภายในการเป็นตัวอย่างที่ดีและการเสริมสร้างอำนาจนักเรียน

4.4 ป้องกันภาวะคุกคามจากสภาพสังคมและเสริมจุดแข็งในการพัฒนาครูโดยการยึดปัจเจกบุคคลเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนด้านคุณธรรมจริยธรรมด้วยวิธีการสร้างแรงจูงใจภายในการเป็นตัวอย่างที่ดีและการเสริมสร้างอำนาจนักเรียน

3. ผลการทดลองใช้กลยุทธ์ในการพัฒนาครูเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านคุณธรรม (วินัย) ของนักเรียนโรงเรียนสว่างแดนดิน

ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ที่เข้าร่วมโครงการในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.33$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.65 ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความพึงพอใจด้านคุณภาพการจัดกิจกรรม ($\bar{x} = 4.45$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.60 ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความพึงพอใจด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ($\bar{x} = 4.12$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.74

สรุปผล และอภิปรายผลการวิจัย

สภาพปัจจุบันด้านวิธีการพัฒนาครู โดยภาพรวมด้านการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์อยู่ใน ระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยสูงสุดวิธีการยึดองค์กรเป็นฐาน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดวิธีการยึดผู้ให้การอบรมเป็นฐาน สภาพปัจจุบันสภาพการพัฒนาครูที่ส่งผลต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน มีการปฏิบัติในระดับหนึ่งแต่มีได้บังเกิดผลเท่าที่ควร และการพัฒนาครูด้านการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ยังไม่ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายเนื่องจากการดำเนินการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้นักเรียนให้มีคุณลักษณะที่ต้องการนั้นทำได้ค่อนข้างยาก เพราะเป็นเรื่องของนามธรรมเห็นผลยากต้องใช้เวลานาน ถึงแม้โรงเรียนให้ความสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสุรดา ชัยสงคราม (2555)

ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่าปัญหาสำคัญอีกประการหนึ่ง คือ ครูมีภาระงานมากและต้องสอนเนื้อหาวิชาให้ครบถ้วนตามกำหนด จึงทำให้ครูมองข้ามการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน และเมื่อดูหน่วยของการพัฒนาครูซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับการผลิตครูโดยตรง คือสถาบันผลิตครูก็มีการพัฒนาครูทั้ง 4 วิธีในระดับปานกลาง ซึ่งแพรรีตัน สบเสถียร (2553) พบว่า การพัฒนาอาจารย์วิธีการยึดองค์กรเป็นฐาน การยึดปัจเจกบุคคลเป็นฐาน การยึดบทบาทของนัก การศึกษาเป็นฐาน และการยึดผู้ให้การอบรมเป็นฐาน อยู่ในระดับปานกลาง จากการศึกษาการ เสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์มีความสอดคล้องกับการพัฒนาครูส่งผลต่อคุณลักษณะอันพึง พึงประสงค์ของนักเรียน ดังนั้นควรพัฒนาครูให้มีความรู้ ทักษะ เทคนิคในการเสริมสร้างคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของนักเรียนด้วยดังที่สุรดา ชัยสงคราม (2555) กำหนดวิธีการพัฒนาครูให้มีความรอบรู้เกี่ยวกับการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเป็นส่วนหนึ่งของกลยุทธ์

- จากการศึกษาวิจัยได้ข้อค้นพบว่ากลยุทธ์ที่น่าสนใจ และโรงเรียนควรให้ความสำคัญ คือ
1. กลยุทธ์พัฒนาครูเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนโดยมุ่งเน้นผู้ให้การอบรมเป็นฐาน
 2. กลยุทธ์พัฒนาครูเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะคุณธรรมของนักเรียนโดยมุ่งเน้นองค์กรเป็นฐาน
 3. กลยุทธ์พัฒนาครูเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนโดยมุ่งเน้นองค์กรเป็นฐาน เนื่องจากการศึกษา พบว่า คุณลักษณะด้านสมรรถนะคุณธรรมเป็นจุดอ่อน จิตสาธารณะเป็นจุดแข็ง การพัฒนาครูโดยการยัดผู้ให้การอบรมเป็นฐานเป็นจุดอ่อน และมีเทคโนโลยีเป็นโอกาสที่ส่งผลต่อการพัฒนาครูเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนมากที่สุด
 4. กลยุทธ์พัฒนาครูเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะคุณธรรมของนักเรียนโดยมุ่งเน้นองค์กรเป็นฐาน
 5. กลยุทธ์พัฒนาครูเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนโดยมุ่งเน้นองค์กรเป็นฐาน เพราะจากการศึกษา พบว่า สมรรถนะคุณธรรมเป็นจุดอ่อน จิตสาธารณะเป็นจุดแข็งมากที่สุด การพัฒนาครูโดยยึดองค์กรเป็นฐานเป็นจุดแข็ง
 6. กลยุทธ์พัฒนาครูเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนโดยมุ่งเน้นความแตกต่างบุคคลเป็นฐาน เพราะจากการศึกษา พบว่าจิตสาธารณะเป็นจุดแข็ง พัฒนาพฤติกรรมความสามารถครูรายบุคคลในการเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียน ควรสร้างครูทุกคนในโรงเรียนเป็นแบบอย่างเร่งด่วนให้มีลักษณะเฉพาะทางด้านจิตสาธารณะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้ มี 2 ส่วน คือข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ และ ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

เนื่องจากการวิจัยพบว่าการเป็นตัวแบบของความดีมีสภาพพึงประสงค์มากที่สุดและสูงสุด จากข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่าน่าจะเน้นที่การสร้างแบบอย่างครูที่ดี การพัฒนาตัวครูให้เป็นแม่แบบให้ได้จำนวนมาก เพื่อส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียน ตามทฤษฎีการพัฒนาการของมนุษย์ และเด็กวัยนี้เชื่อในคำสอนของครู เด็กจึงพัฒนาง่ายหากได้ครูดี ครูเป็นแบบอย่างที่ดี นอกจากจะได้ ประโยชน์โดยตรงต่อการพัฒนาคุณลักษณะของนักเรียนแล้วยังช่วยพัฒนาผู้ปกครอง และชุมชนที่อยู่ รายรอบโรงเรียน เพราะครูจะเป็นผู้นำชุมชน เป็นที่คาดหวังของชุมชน ถ้าครูดีมีความเป็นแบบอย่างแล้ว การยอมรับในชุมชนจะสูง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำวิจัยเรื่องกลยุทธ์การพัฒนาการเป็นตัวแบบความดีของครูเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน เนื่องจากการพัฒนาครูด้านการเป็นตัวแบบความดีอยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด การเป็นตัวแบบของความดีเป็นประเด็นที่นักการศึกษาให้ความสำคัญว่ามีผลต่อการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้สำเร็จ เพราะถ้าครูเป็นแบบ

ของความดีครูสอนเด็กได้โดยที่ครูไม่ต้องสอนเพราะ เป็นการส่งต่อพฤติกรรมจากครูสู่เด็ก เป็นการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์อย่างยั่งยืน และการพัฒนาจากความต้องการเป็นแรงขับเคลื่อนให้ประสบความสำเร็จ

2. ควรพัฒนาต่อยอดงานวิจัยพัฒนาครูในลักษณะการวิจัยและพัฒนาเรื่องรูปแบบการพัฒนา ครูเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ควรทำวิจัยในลักษณะการวิจัยและพัฒนาเรื่องรูปแบบการพัฒนาครูเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โดยมุ่งเน้นการพัฒนาครูที่ส่งผลต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน เพื่อให้ได้รูปแบบการพัฒนาครูที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อสร้างนวัตกรรมการบริหารการศึกษาที่เป็นประโยชน์และตอบโจทย์การบริหารการศึกษาเพื่อการพัฒนาประเทศต่อไป

.....

เอกสารอ้างอิง

- จารุวัจน์ สองเมือง. (2559). การบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยฟาฏอนี.
- แพรวรัตน์ สบเสถียร. (2553). การนำเสนอรูปแบบการพัฒนาคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยสยาม.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์และคณะ. (2541). วิสัยทัศน์การศึกษาไทยในอนาคต. วารสารศรีปทุม.
- สุรดา ชัยสงคราม. (2555). กลยุทธ์การบริหารเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต). สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2558). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.